

Procenta 6 – výpočet **procentové části** z celku (ze základu = ze 100 %)

A) Kolik procent je 18 Kč ze 200 Kč?

200 Kč ...100 % (=celek, základ)

1%200 Kč : 100 = 2 Kč; (1 % jsou 2 Kč, výpočtu **dělením stem**)

2 % by byla 4 Kč (2·2Kč = 4 Kč)

3 % by byla 6 Kč (3·2Kč = 6 Kč)

4 % by byla 8 Kč (4·2 Kč = 8 Kč) a tak dále

18 Kč : 2 Kč = 9 procent

Nejprve tedy výpočtu 1 %, pak zjistím (opět **dělením**), kolikrát se vejdu 2 Kč do 18 Kč. Devětkrát.

18 Kč ze 200 Kč je 9 %.

B) Pro všechny výpočty s procenty nám může dobře posloužit i **trojčlenka (přímá úměrnost)**

200 Kč100 % Šipky si doplňte, obě nahoru.

18 Kčx %

 $x : 100 = 18 : 200$

$$x = 100 \cdot \frac{18}{200} \quad (\text{zkrátíme } 100 \text{ a } 200)$$

$$x = \frac{18}{2}$$

$$x = 9$$

18 Kč ze 200 Kč je 9%.

1) Urči (nejlépe z paměti) a zapiš, kolik procent je

a) 25 ze 100 / 25 %

b) 40 z 200 / 20 %

c) 23 z 1000 / 2,3 %

d) 55 z 500 / 11 %

2) Vyber správnou odpověď. Nic nepočítej, jen přemýšlej a odhaduj.

a) 205 ze 802 je přibližně

3% 25 % 48 % 76 % / 25 %

b) 32 ze 60 je přibližně

4 % 18 % 50 % 84 % / 50 %

3) Vypočti počet procent (můžeš i trojčlenkou), vyber si z příkladů a, b nebo c podle obtížnosti.

a) Kolik procent je 144 ze 600? / 24 %

b) Kolik procent je 84 m z 320 m? / 26,25 %

c) Kolik procent je 240 ze 64? / 375 %

4) Vypočti slovní úlohu, vyber si podle obtížnosti a, b nebo c. Můžeš použít i trojčlenku.

a) Vašek házel 30 krát na koš a trefil se 24 krát. Jakou má úspěšnost? (=Kolik je to procent?) / 80 %

b) Pepa ze 35 hodů se **trefil** 28 krát do koše. Matěj házel jen 30 krát a **netrefil** se 6 krát. Kdo z nich byl úspěšnější? A o kolik procent? / Pepa 80 %, Matěj 80 %, oba byli stejně úspěšní.

c) Tričko bylo zdraženo z 350 Kč na 392 Kč. O kolik % bylo zdraženo? Čokoláda byla zlevněna z 25 Kč na 24 Kč. O kolik procent byla zlevněna? / Tričko bylo zdraženo o 12 %. (Pozor! 350 je 100 %.)

Čokoláda byla zlevněna o 4 %. (Pozor! 25 Kč je 100 %.)

